

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Quintus. Tempore orationis mentalis inordinatam violentiam
cauendam esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

tus *b* euomas illud sicut filij Israël, primo magna reuerentia collegerunt, & debite sumpserunt manna; tandem nausea, & tædio de *b* cibo leuissimo affecti, panem Angelorum cum murmuratione reiecerunt, appetentes *c* fœtentia olera, cœparum, aliorum, peporum, & ollas carniū. Cum autem nonnulli in tantum proprium amorem fœtentur, vt etiam sensibilem deuotionem cum violentia quadam extorque-
re conentur, consequenter monemus,

Tempore Orationis mentalis inordinatam violentiam cauendam esse.

ARTICVLVS QVINTVS.

Cæcutiens amor immaturo, vt plurimum appetitu, etiam in minus vtilia solet irruere; quo fit, vt dum meditans; sibi quietem, & internam consolationem spondet, aut affectat; esto diuino, aut humano ordine distractionis, ariditatis, vel tentationis alicuius molestia subeunda sit; attamen propositi sui tenax, indicibili violentia fortique imaginatione materiæ assumptæ facilem contuitum, gratamque inhæsiōem, vult omnino retinere; licet capitis dolores, corporis debilitates, & propemodum deliria incurrat. Et hæc quidem miseria, maxime in statu meditationis, non nisi ex ignorantia tempore orationis mentalis sese habendi, prouenit. non enim meditans tantum suo muneri satisfacit, si pacifice, & conso-

latoriè sua consideret peragatque; sed etiam quando propolita materia meditationis pro voto non succedit, dummodo ad humilitatem confugiat, indignum se reputans, qui de pijs rebus in pace, & quiete sese occupet, aut resignationis actus exercent, quibus se diuinæ voluntati subijciat, aut Deum Opt. Max. animitus exoret, quatenus ad bene feliciterque meditandum suam gratiam largiatur, aut constanti pectore occurrentibus molestijs, distractionibus, tentationibus se opponat; memoria retinens Deo placere, quæ homini mortificationem, & molestiam causant, si de manu ipsius omnia acceptet.

[In omnibus itaque prorsus mea abnegata, illius me voluntati cum timore humili subijcere debeo; tam in agendo, quam dimittendo: quod dum facio, sæpè me ipsum minus in operibus *d* externis quæro, retineoque, quam fortassis in ipsamet quiete, & otio retinebam.] [aliquando enim *e* ex impetuoso cordis conatu libertas mentis obruitur, dum quasi per violentam extorsionem accelerat quis deuotionis affectum exprimere: & si non iuxta desiderium cordis statim potest elicere gratiam deuotionis quæsitam, contristatur, & amplius ex hoc induratur: & quod impetuosiùs cupit se ad deuotionem cogere, tantò minus proficit, & amplius arefcit. sicut qui botros in torculari, vel oliuas in prælo subito; & nimis vehementer comprimit, liquor

F 3 magis

a Proiu. 24. *b* Num. 21. *c* ibid. 11. *d* Taul. Instit. c. 22. *e* S. Bonau. Proc. Relig. c. 77.

magis turbidus & insipidus fluit, quam si paulatim, & moderatius compressisset. Quò enim liberior, eò pinguior deuotionis effectus. idèd alio tempore sæpè est homo deuotior, quia tunc spiritus suæ libertati relictus, sponte se eleuat in sublime. Violenta namque acceleratio præfocat spiritum etiam in corpore. morosa autem respiratio est cordis refrigeratio.] [visio ergo ista (qua scilicet Rex introducit in cubiculum suum) non terret; sed mulcet: inquietam curiositatem non excitat, sed sedat: nec fatigat a sensus; sed tranquillat.] quando videlicet studium meditationis non indisereta violentia; sed religiosa diligentia peragitur. Et quum [anima assimiletur Deo, b quia est intellectualis, & quod actu intelligat, sicut Deus actu semper intelligit:] vel idèd ex naturali fecunditate exercitium mentale facile, & iucundum redditur: ita vt non tam violenta actio, quam stabilis ad Deum tendentia, & conatus adhibendus sit; hinc consequenter dicimus,

Quod tempore orationis mentalis, super omnia sincerus animus erga Deum sit spectandus.

ARTICVLVS SEXTVS.

SEcurè amoris deuotionisque sensibilis abusus cauentur, si obseruaeris animum non semper explicitè ad sensibilem gustum, aut à proprio instituto, aut à Deo dirigi. sæpè enim in me-

ditatione, aut exercitio interno, nec intellectus illuminari, nec affectus inflammari potest; quamuis diligens præparatio, fidelis mortificatio, & quæcunque humanitè necessaria putantur, adhibita fuerint. nulla ergò cordis tristitia admitti debet, nec ariditas proprijs defectibus (nisi data certa causa) adscribi, quia conditio huius vitæ, ac etiam spiritualis profectus, non in eo sunt sita, vt quis continuis amorosis fruitionibus de Deo, & rebus diuinis oblectetur. sed vt omni studio per mortificationis, virtutis, & diuini amoris exercitium. Dei beneplacitum virili pectore per denia, & inuia, amara, & dulcia, susque deque adimplere conetur, ac tempus orationis mentalis simplici quidem attentione; seridè tamen materiam propositam animo expendat, atque ita implicitè, & remotè ad diuinum illum amorem, qui in spiritu locum habet, & tranquilla in Deum tendentia peragitur, accedat.

Idèd iuxta Psalmistam: Tibi dixit cor meum, exquisiuit te facies mea; vultum tuum Domine requiram. ac si diceret; quod sæculi voluptates reijciam, quod in statu, quem assumpsi, dura patiar, te Pastorem sequens, quod vultum, & beneplacitum tuum scire, & perficere studeam, quodque tempus orationis in piarum rerum consideratione expendere aggrediar, ac die nocteque per aspirationes cordis mei in tua præsentia ambulare studeam; non idèd hoc ipsum facio, vt sensibilibus amoribus delicatè

a 4, Bern serm. 23. in Cant. b S. Thom. 1. 3. cont. Gent. c. 25. c Psal. 28.